

DETALJNI NASTAVNI IZVEDBENI PROGRAM	
--	--

Studijski program: Preddiplomski Gluma i mediji	Akadska godina: 2025./2026.	 Akademija primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci
---	--	--

OSNOVNI PODACI O PREDMETU	
---------------------------	--

Naziv predmeta	Laboratorij režije 1					
Nositelj kolegija	doc.art. Olja Lozica					
Asistent/ asistentica						
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
ECTS bodovi 4	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	15	30				
Vrijeme konzultacija	Nakon svakog sata					
Kabinet	26/II.					
Telefon	0981710503					
e-mail	erikahloe@gmail.com / olja.lozica@apuri.uniri.hr					
Web stranica predmeta						

OPIS PREDMETA	
---------------	--

Ciljevi predmeta

Tijekom pohađanja kolegija student ica će:

1. Steći temeljno razumijevanje redateljske funkcije kroz praktičan rad, analizu i izvedbu.
2. Upoznati ključne kazališne prakse redatelja koji su djelovali do 1960-ih godina 20. stoljeća, s naglaskom na Brechta, Grotowskog i Artauda.
3. Razvijati sposobnost oblikovanja redateljskog koncepta i dramaturške obrade, u pisanom i izvedbenom obliku.
4. Ovladati osnovama rada sa scenskim svjetlom i zvukom/glazbom, kao sredstvima izražavanja u redateljskoj praksi.
5. Samostalno realizirati kraće izvedbene zadatke i autorski rad, integrirajući tekst, prostor, svjetlo, zvuk i izvođački element.
6. Razviti svijest o važnosti refleksije, dokumentacije i prezentacije vlastitog rada, uključujući i produkcijske aspekte (najava, plakat, foto i video dokumentacija itd.).

Korespondentnost i korelativnost programa

Gluma I – IV, Pokret I – IV, Glas I – IV, Govor i akcentologija I – IV, Povijest drame i kazališta 1 i 2

Očekivani ishodi učenja (*razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina*)

Po završetku kolegija student/ica će biti sposoban/na:

Studenti_ice su upoznati s redateljskim vokabularom i redateljskim procesom prenošenja dramskog teksta i ideja u scenski izraz. Studenti_ice su osvijestili koncept glumca-redatelja i usvojili znanja koje pomažu glumcu da aktivno i kreativno učestvuje u formuliranju redateljske vizije i prenošenju idejnog koncepta na konkretnu scensku realnost.

Odnosno (prema Bloomu) po završetku kolegija student ica će biti sposoban na:

- Prepoznati i objasniti osnovni redateljski vokabular te temeljne faze redateljskog procesa prenošenja dramskog teksta ili ideje u scenski izraz.
- Analizirati dramski predložak i argumentirati ključne redateljske odluke i postupke.
- Oblikovati dramaturško-redateljski koncept i primijeniti ga u izradi kratkih izvedbenih formi.
- Primijeniti scensko svjetlo i zvuk u oblikovanju atmosfere izvedbe.

- Realizirati kratke režirane forme te uskladiti izvođače s konceptom, ritmom i prostornom organizacijom.
- Dokumentirati, interpretirati i reflektirati vlastiti proces rada kroz pisani ili vizualni zapis te prezentirati koncept i izvedbu.

Sadržaj predmeta

Kolegij Laboratorij režije 1 uvodi studente i studentice u temeljne elemente režijskog mišljenja kroz praktičan, istraživački rad koji se razvija postupno – od upoznavanja temeljnih elemenata scenskog oblikovanja (svjetla, zvuka, prostora i tijela u prostoru), preko dramaturško-režijske pripreme do izrade samostalne kratke izvedbene forme. Rad je organiziran kao proces iskustvenog učenja u kojem se polazi od scenskog eksperimenta, opažanja i analize izvedbenih odnosa.

U prvom dijelu semestra studenti savladavaju osnovne tehničke vještine rada sa svjetlom i zvukom. To uključuje upoznavanje scenske opreme, samostalno postavljanje reflektora, izradu jednostavnih svjetlosnih planova, programiranje svjetlosnih brojeva u QLabu te obradu i reprodukciju zvučnih materijala. Cilj je da studenti razumiju kako tehnički elementi funkcioniraju i kako ih mogu koristiti u izvedbi.

Nakon tehničkog uvoda, svjetlo i zvuk proučavaju se kao dramaturški i kompozicijski elementi, a ne samo kao tehničke komponente. Kroz praktične zadatke studenti istražuju kako se pomoću svjetla i zvuka oblikuju atmosfera, ritam, fokus i interpretacijski naglasci unutar scenske situacije. Razumijevanje ovih elemenata čini polazište za razvoj redateljskog pogleda i osnovne izvedbene pismenosti.

Na taj se uvodni dio nadovezuje izrada kratke režijske forme na temelju poezije. Zadatak obuhvaća izradu dramaturško-režijske pripreme, analizu strukture i ritma poetskog materijala te traženje izvedbenog rješenja koje povezuje prostor, tijelo, zvuk, svjetlo i scensku situaciju. Ovaj prvi cjelovitiji režijski zadatak uvodi studente u oblikovanje dramaturško-redateljskog koncepta i u razumijevanje odnosa između dramaturgije teksta i režijskog oblikovanja izvedbe.

Tijekom semestra studenti pripremaju i seminarsko izlaganje o jednom od ključnih kazališnih praktičara koji su oblikovali razvoj režije do 1960-ih godina. Na taj se način teorijski okvir studija povezuje s praktičnim zadacima i potiče se produbljeno razumijevanje redateljskih procesa.

Središnji dio kolegija posvećen je analizi i usporedbi triju modernih režijskih poetika koje su obilježile razvoj kazališta 20. stoljeća. – Brechtove, Grotowskijeve i Artaudove. Iako svi polaze od nastojanja da kazalište oslobode iluzionističkih postupaka, svaki od njih razvija potpuno drukčiji redateljski sustav. Brecht kazalište oblikuje kao prostor mišljenja i društvene analize, Grotowski ga shvaća kao laboratorij glumačke prisutnosti i duhovne transformacije, dok Artaud zagovara ritualni, senzorno intenzivan teatar koji želi probuditi nesvjesne slojeve gledateljeva doživljaja. Radom na istom tekstu studenti uspoređuju ta tri pristupa i jasno uočavaju razlike u dramaturškim rješenjima, odnosu prema glumcu i publici, tretmanu prostora, ritma i tjelesnog izraza. Na taj se način se iskustveno, praktično upoznaju s tri ključna smjera modernog kazališta – politički, duhovni i tjelesni – koji do danas ostaju trajne orijentacijske točke redateljskog mišljenja i umjetničke izvedbe.

Kolegij završava kreacijom i realizacijom autorskog režijskog projekta u trajanju od 15 do 20 minuta. Od početne ideje, preko dramaturško-režijske pripreme, organizacije procesa i rada s izvođačima, do oblikovanja svjetla, zvuka i scenografskih elemenata, student ili studentica realizira samostalan autorski rad koji se prezentira u formi javne izvedbe.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA

Predavanja

Seminari i radionice

Vježbe

Samostalni zadaci

Obrazovanje na daljinu

Konzultacije

Laboratorij

Mentorski rad

Multimedija i Internet		Terenska nastava		Ostalo	
*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta					
Obveze studenata (opisati): Tijekom semestra student_ica je dužan/na redovito i aktivno sudjelovati u nastavi te pravovremeno izvršavati sve praktične, teorijske i organizacijske zadatke, kako bi uspješno savladao_la cjeloviti proces redateljskog rada. Obveze uključuju: 1. Aktivno sudjelovanje u nastavnim aktivnostima, uključujući praktične probe, individualni i grupni rad, te zajedničke analize izvedbi. 2. Izrada i izvedba praktičnih zadataka: - o scenska slika – svjetlo - o scenska slika – zvuk - o režija pjesme - o redateljski postupci (Brecht, Grotowski, Artaud) - o završni autorski režijski rad 3. Izrada pisane pripreme (redateljski koncept i dramaturška obrada) za zadatke kod kojih je to predviđeno. 4. Izrada i prezentacija seminarskog rada na temu jednog ili dvaju ključnih kazališnih praktičara prve polovice 20. stoljeća. 5. Priprema i predaja pratećih materijala za završnu produkciju (najava, plakat, promotivne fotografije). 6. Samostalna organizacija i izvedba završnog rada pred publikom, uključujući tehničku provedbu (svjetlo, zvuk, izvođenje). 7. Refleksija i evaluacija vlastitog rada, kroz diskusiju, povratnu informaciju i dokumentaciju procesa. Pravovremeno izvršavanje pojedinih zadataka preduvjet je za pristup završnom radu. Kašnjenje u predaji može utjecati na završnu ocjenu.					
Praćenje i ocjenjivanje studenata - dodati X uz odgovarajući oblik praćenja					
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	X	Eksperimentanli rad
Pismeni ispit		Usmeni ispit	Esej		Istraživanje
Projekt	X	Kontinuirana provjera znanja	Referat		Praktični rad
					X
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu: Ocjenjivanje se temelji na skupljanju ukupno 100 bodova, raspoređenih prema sljedećim kategorijama: • Praktični rad – 50 % • Seminarski rad – 10 % • Projekt – 40 %					
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE			UDIO U ECTS	MAX. BROJ BODOVA	
Praktični rad			2.0	50	
- Kolokvij: scenska slika – svjetlo			0.2	5	
- Kolokvij: scenska slika – zvuk			0.2	5	
- Kolokvij: režija pjesme			0.4	10	
- Kolokvij: redateljski postupci – Brecht			0.4	10	
- Kolokvij: redateljski postupci – Grotowski			0.4	10	
- Kolokvij: redateljski postupci – Artaud			0.4	10	

Seminarski rad	0.4	10
- Prezentacija redatelja (do 60-ih)		
Projekt	1.6	40
- Završni autorski režijski rad		
UKUPNO	4.0	100

Završna ocjena temelji se na zbroju bodova iz svih obaveznih aktivnosti, pri čemu student_ica može ostvariti maksimalno 100 bodova (100%). Ocjena se određuje prema sljedećem rasponu:

- **Izvrstan (5)** = 90 – 100%
- **Vrlo dobar (4)** = 75 – 89%
- **Dobar (3)** = 60 – 74%
- **Dovoljan (2)** = 50 – 59%
- **Nedovoljan (1)** = 0 – 49%

Student_ica mora ostvariti najmanje 50 bodova od mogućih 100 za prolaznu ocjenu.

Za uspješno polaganje kolegija, svi obavezni zadaci moraju biti izvršeni u zadanom ili dogovorenom roku. Izostanak ili kašnjenje može dovesti do umanjivanja bodova, a neizvršavanje obaveznog zadatka onemogućuje pristup završnom radu.

Izvedba svih obaveznih praktičnih i pisanih zadataka uvjet je za pristup završnom (završnom ispitnom) radu. U slučaju opravdanog izostanka s nastave (npr. zdravstveni razlozi), student_ica može zatražiti mogućnost naknadnog izvršenja zadatka u dogovoru s nastavnikom, unutar predviđenih ispitnih rokova. Ako obavezni zadatak nije izvršen niti nadoknađen, student_ica nema pravo pristupiti završnom radu, neovisno o ukupnom broju ostvarenih bodova. Sve obaveze moraju biti izvršene u propisanim rokovima kako bi se kolegij smatrao ispunjenim.

Obvezna literatura

Innes, Christopher and Shevtsova, Maria: The Cambridge Introduction to Theatre Directing, Cambridge University Press, New York, 2013

Pavis, Patrice: Suvremena režija, Hrvatski centar ITI, Zagreb, 2002.

Senker, Boris: Redateljsko kazalište, Centar za kulturnu djelatnost Saveza socijalističke omladine, Zagreb, 1977.

Dopunska literatura

Artaud, Antonin: Pozorište i njegov dvojnik, Prometej, Novi Sad, 1992. Brecht, Bertolt: Dijalektika u teatru, Nolit, Beograd, 1966.

Brook, Peter: Prazni prostor, Nakladni Zavod Marko Marulić, Split, 1972. Craig, Edward Gordon: O umjetnosti kazališta, Prolog, Zagreb, 1980.

Grotowski, Jerzy: Ka siromašnom pozorištu, Izdavačko informativni centar studenata, Beograd, 1976.

Mejerholjd, Vsevolod: O pozorištu, Nolit, Beograd, 1976.

Mitchell, Katie: The Director's Craft: A Handbook for the Thetare, Routledge, 2009.

Piscator, Erwin: Političko kazalište, CEKADE, Zagreb, 1985.

Stanislavski, Konstantin Sergejevič: Rad glumca na sebi I-II, CEKADE, Zagreb, 1989.

Lozica, Olja, RSS – Priručnik iz Laboratorja režije I

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Kvaliteta i uspješnost izvođenja kolegija Laboratorij režije 1 prati se kroz kontinuiranu analizu rada studenata, povratne informacije, mentorski nadzor i evaluaciju nastavnog procesa. Praćenje uključuje sljedeće elemente:

1. Analiza studentskih radova – kvaliteta izvedbi, redateljskih koncepata, dramaturških obrada i tehničkih rješenja prati se kroz jasno definirane kriterije bodovanja za svaki zadatak.
2. Povratna informacija studentima – tijekom i nakon svakog zadatka pruža se usmena i/ili pisana evaluacija, čime se omogućuje kontinuirano usmjeravanje procesa učenja.
3. Mentorski rad i individualne konzultacije – kroz konzultacije se prati razvoj pojedinačnih režijskih ideja te prepoznaju i podržavaju različiti izražajni pristupi.
4. Javna izvedba završnog rada – omogućuje uvid u razinu samostalnosti, izražajnosti i tehničke kompetencije svakog studenta/ice.
5. Refleksija studenata – kroz evaluacijske razgovore i predaju kratke pisane refleksije potiče se metakognitivni uvid u vlastiti proces.
6. Povratna informacija studenata – putem institucionalnih evaluacija te neformalnih komentara prikupljaju se sugestije o dinamici i metodologiji rada.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2025./2026.

Red.br.	Tema
1	Uvod u kolegij Predstavljanje ciljeva, ishoda učenja i kriterija bodovanja. Upoznavanje studenata s hodogramom praktičnih zadataka i načinom rada. Kratki uvodni razgovor o ulozi redatelja i osnovnim elementima režijskog procesa.
2	Scensko svjetlo: tehničke osnove i izražajna upotreba Upoznavanje s vrstama reflektora, kablovima, sigurnosnim protokolima i radom u QLab-u. Analiza primjera atmosferskog oblikovanja svjetlom. Zadatak: izrada kratke scenske slike u kojoj je promjena atmosfere postignuta isključivo svjetlom. Prezentacija i zajednička analiza tehničkog i dramaturškog učinka. KOLOKVIJ 1 - <i>scenska slika – svjetlo</i>
3	Scenski zvuk i glazba: tehničke i izražajne mogućnosti Rad u Reaktoru i Audacityju: snimanje, obrada i montaža zvučnih elemenata. Istraživanje dramaturških potencijala zvuka i glazbe u scenskom prostoru. Zadatak: izrada kratke scenske slike u kojoj je promjena atmosfere postignuta isključivo zvukom/glazbom. Prezentacija i analiza tehničke kvalitete, ritma i dramaturškog učinka. KOLOKVIJ 2 - <i>scenska slika – zvuk</i>
4	Uvod u redateljsku pripremu Upoznavanje s pojmom i svrhom redateljske pripreme. Objašnjenje sastavnih dijelova: analiza tekstualnog predloška, dramaturško-režijski koncept, vizualna i audio mapa, plan scenografije, kostima, svjetla i zvuka, organizacija glumačkih proba.
5	Analiza i dorada redateljskih priprema (pisanih koncepata) Prezentacija pisanih redateljskih priprema za režiju kraće forme (pjesma). Analiza koncepata s fokusom na dramaturšku logiku, tehničku izvedivost i izražajnu jasnoću uz konstruktivnu povratnu informaciju.
6	Režijska realizacija kraće forme (pjesma) Izvedba kratke režirane forme prema vlastitoj pripremi. Fokus na ostvarivanje promjene atmosfere kroz svjetlo i zvuk/glazbu, uz naknadno uključivanje glumačkih sredstava. Prezentacija pred grupom i zajednička analiza režijskih odluka, tehničkog rješenja i izražajnog učinka. KOLOKVIJ 3 – <i>režija pjesme</i>

7	Seminarske prezentacije: kazališni praktičari do 1960-ih (A grupa) Usmena prezentacija s PPT-om o jednom ili dvama kazališnim praktičarima: Appia, Stanislavski, Craig, Reinhardt, Meyerhold, Piscator, Artaud, Brecht, Grotowski, Brook. Fokus na njihov doprinos razvoju redateljske prakse i ključne estetske postavke. Grupna diskusija i analiza prezentiranih sadržaja.
8	Seminarske prezentacije: kazališni praktičari do 1960-ih (B grupa) Usmena prezentacija s PPT-om o jednom ili dvama kazališnim praktičarima: Appia, Stanislavski, Craig, Reinhardt, Meyerhold, Piscator, Artaud, Brecht, Grotowski, Brook. Fokus na njihov doprinos razvoju redateljske prakse i ključne estetske postavke. Grupna diskusija i analiza prezentiranih sadržaja.
9	Katie Mitchell: Five Truths Pregled i analiza videorada K. Mircehell. Usporedba režijskih pristupa Stanislavskog, Brechta, Artauda, Grotowskog i Brooka na istom tekstualnom predlošku. Rasprava o dramaturškim, tehničkim i izvođačkim razlikama. Upoznavanje s detaljnim razlikovanjem redateljskih postupaka između Brechta, Grotowskog i Artauda.
10	Specifičnost redateljskih postupaka – Brecht Istraživanje specifičnosti <i>epskog kazališta</i> i konkretna primjena na odabranom dramskom predlošku. Usmjeravanje na specifične principe rada Brechta: redateljski postupci (načela, strategije rada), redateljska sredstva (izražajni alati i scenski elementi). KOLOKVIJ 4 – <i>redateljski postupci Brecht</i>
11	Specifičnost redateljskih postupaka – Grotowski Istraživanje specifičnosti <i>siromašnog kazališta</i> i konkretna primjena na odabranom dramskom predlošku. Usmjeravanje na specifične principe rada Grotowskog: redateljski postupci (načela, strategije rada), redateljska sredstva (izražajni alati i scenski elementi). KOLOKVIJ 5 – <i>redateljski postupci Grotowski</i>
12	Specifičnost redateljskih postupaka – Artaud Istraživanje specifičnosti <i>kazališta okrutnosti</i> i konkretna primjena na odabranom dramskom predlošku. Usmjeravanje na specifične principe rada Artauda: redateljski postupci (načela, strategije rada), redateljska sredstva (izražajni alati i scenski elementi). KOLOKVIJ 6 – <i>redateljski postupci Artaud</i>
13	Prezentacija koncepata završnog rada Usmena prezentacija ideje i pisani sažetak režijskog koncepta. Analiza predloženih rješenja i mentorski komentar.
14	Rad na završnim produkcijama Praktičan rad na proizvodnji izvedbenih materijala prema samostalno osmišljenom konceptu uz mentorsku podršku. Detaljna razrada i tehnička priprema svjetla i zvuka.
15	Rad na završnim produkcijama Mentorska podrška u završnoj realizaciji svih ispitnih produkcija.

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepoznati i objasniti osnovni redateljski vokabular te temeljne faze redateljskog procesa prenošenja dramskog teksta ili ideje u scenski izraz.	Uvod u redateljski proces; osnovni termini; pregled povijesnih redateljskih praksi do 1960-ih	Predavanja; analiza video-primjera; vođene diskusije; uvodne radionice; analiza umjetničkih pristupa Appie, Craiga, Reinhardta, Stanislavskog, Mejerholjda, Piscatora, Artauda, Brechta, Grotowskog, Brooka	Seminarski rad – prezentacija redatelja do 1960-ih (10 bodova)
Analizirati dramski predložak i argumentirati ključne redateljske odluke i postupke.	Analiza tekstualnog predloška; dramaturgija kratkih formi; dramaturška logika i interpretacija	Grupne i individualne analize predložaka; mapiranje odnosa; rasprave o režijskim rješenjima; izrada pisane pripreme (koncepta)	Pisane pripreme za zadatke (u sklopu „Režije pjesme“ i stilske imitacije); vrednovano u praktičnom radu (svih 50 bodova)
Oblikovati dramaturško-redateljski koncept i primijeniti ga u izradi kratkih izvedbenih formi.	Dramaturško oblikovanje; koncept; mizanscena; režijska interpretacija	Kreativni radionički zadaci; izrada koncepta za režiju pjesme; organizacija mizanscene; izrada scenske slike prema pjesmi	Režija pjesme (10 bodova)
Primijeniti scensko svjetlo i zvuk u oblikovanju atmosfere izvedbe.	Osnovne tehnike oblikovanja svjetla (reflektori, QLab); osnove scenskog zvuka i glazbene dramaturgije	Tehničke radionice svjetla i zvuka; samostalni rad na scenskoj slici svjetlom; samostalni rad na scenskoj slici zvukom	Scenska slika – svjetlo (5 bodova); Scenska slika – zvuk (5 bodova)
Realizirati kratke režirane forme te uskladiti izvođače s konceptom, ritmom i prostornom organizacijom.	Režirane forme: pjesma, imitacije stilova; rad s izvođačem; tempo, ritam i kompozicija	Probe s izvođačima; mentorski rad; istraživanje i rad prema principima Brechtu, Grotowskom i Artaudu	Imitacije stila (Brecht, Grotowski, Artaud) – 3 × 10 bodova = 30 bodova
Dokumentirati, interpretirati i reflektirati vlastiti proces rada kroz pisani ili vizualni zapis te prezentirati koncept i izvedbu.	Redateljski dnevnik; pisana priprema; prezentacije koncepta; refleksija	Vođene refleksije; konzultacije; izrada pisanih materijala; prezentacija koncepta završnog rada	Dokumentacija i koncept unutar završnog rada (dio projekta – 40 bodova); prezentacija koncepta

Sinteza svih ishoda kroz samostalnu realizaciju završnog autorskog rada.	Odabir teksta; dramaturška obrada; koncept; rad s izvođačima; svjetlo; zvuk; organizacija izvedbe	Samostalni rad uz mentorsku potporu; tehničke probe; izvedba pred publikom	Završni autorski režijski rad – 40 bodova
--	---	--	---